

Vergaderjaar 1992-1993

22 836

Wijziging van de Meststoffenwet

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Het College van Beroep voor het bedrijfsleven heeft in een uitspraak van 21 september 1990, no. 89/0764/60/178 (AB 1991,98), als zijn oordeel te kennen gegeven dat de Meststoffenwet (Stb. 1986, 598) onvoldoende grondslag biedt voor het bepaalde in artikel 8 van het Registratiebesluit dierlijke meststoffen (Stb. 1986, 625). Toepassing van artikel 8 van het Registratiebesluit maakt een hogere fosfaatproductie op swill-bedrijven mogelijk dan correspondeert met de feitelijke productie op het bedrijf in 1986; een uitzondering die expliciet was gecreëerd in verband met het feit dat het vergunningenstelsel van de Beschikking voedsel- en slachtafval 1972 (Stcrt. 1972, 65) werd vervangen door de Regeling verbod voedsel- en slachtafval (varkens) (Stcrt. 1986, 66). Deze uitzonderingsmogelijkheid werd door de rechter onverenigbaar geacht met het systeem van het uitbreidingsverbod van artikel 14 van de Meststoffenwet. Hoewel de uitspraak daar niet rechtstreeks betrekking op had, zou zij tevens gevolgen kunnen hebben voor de uitzonderingen in de artikelen 7 en 7a van het Registratiebesluit, waarin een met artikel 8 vergelijkbare voorziening wordt getroffen voor bepaalde veehouders die na 31 december 1985 een extra melkquotum hebben gekregen.

Met de onderhavige wetswijziging is beoogd, mede uit oogpunt van rechtszekerheid, de mogelijkheid om voor bepaalde categorieën mestproducenten af te wijken van het begrip «uitbreiding» als bedoeld in artikel 14, eerste lid en vijfde lid, van de Meststoffenwet, alsnog van een adequate wettelijke basis te voorzien. Daartoe wordt in een nieuw artikel 14, zesde lid, de genoemde uitzonderingsmogelijkheid opgenomen. De uitzondering is er uitsluitend op gericht een wettelijke basis te creëren voor de thans reeds in het Registratiebesluit aangewezen categorieën mestproducenten en strekt er derhalve niet toe nieuwe categorieën aan te wijzen. Benadrukt zij dan ook dat met de onderhavige wijziging geenszins beoogd is een nieuwe mogelijkheid voor ontheffing of vrijstelling van het uitbreidingsverbod in het leven te roepen. Evenzeer geldt dat, indien het in de toekomst onvermijdbaar mocht blijken beperkende maatregelen te nemen met betrekking tot de omvang van de geregistreerde mestproductierechten zulks niet zal geschieden op basis van het thans voorgestelde artikel, maar via daartoe afzonderlijk te nemen wettelijke maatregelen.

Duidelijk moge derhalve zijn dat het hier een technische wijziging betreft die uitdrukkelijk niet beoogt een inhoudelijke verandering in de Meststoffenwet of het mestbeleid aan te brengen.

Het streven is erop gericht om tegelijkertijd met het van kracht worden van de onderhavige wetswijziging een soortgelijke regeling als nu is vastgelegd in de artikelen 7, 7a en 8 van het Registratiebesluit dierlijke meststoffen bij afzonderlijke algemene maatregel van bestuur in werking te doen treden. De onderhavige wetswijziging is door mij overigens reeds toegezegd aan de Tweede Kamer bij brief van 25 oktober 1990 in antwoord op vragen van de Kamerleden Ter Veer en Tommel (Handelingen II, 1990/1991, Aanhangsel nr. 103).

Ter toelichting van het systeem van de bepalingen welke op uitbreiding van de mestproduktie betrekking hebben, diene voorts het volgende. De Meststoffenwet bepaalt in artikel 14, eerste en vijfde lid, wat dient te worden verstaan onder «uitbreiding van de produktie van dierlijke meststoffen».

Voor het vaststellen van de maximaal toegestane mestproduktie als bedoeld in artikel 14, vijfde lid, is bepalend de conform de regels van het Registratiebesluit geregistreerde feitelijke mestproduktie op een bedrijf, afgeleid van het aantal aanwezige dieren per 31 december 1986. Ingevolge artikel 2 van het Registratiebesluit diende de producent van dierlijke meststoffen zelf deze hoeveelheid dierlijke meststoffen (de referentiehoeveelheid) te berekenen en op te geven. Van belang is dat de referentiehoeveelheid slechts als rechtsgeldig kan worden aangemerkt, voor zover op grond van artikel 3, derde lid, van het Registratiebesluit de opgegeven bezetting kan worden gestaafd met bewijsstukken. Artikel 14, vijfde lid, geeft een nadere invulling van het begrip «uitbreiding» teneinde het uitbreidingsverbod van het eerste lid voor die bedrijven die op 31 december 1986 reeds meer dan 125 kg fosfaat per hectare per jaar aan dierlijke meststoffen produceerden, juridisch vast te leggen. Voor varkens- en pluimveehouderijen geldt ingevolge de tweede volzin van artikel 14, vijfde lid, dat de maximumproduktie nooit groter kan zijn dan zoals die ten tijde van de werking van de Interimwet beperking varkens- en pluimveehouderijen (Stb. 1985, 1) was toegestaan.

Het nieuwe zesde lid van artikel 14 geeft tevens een nadere invulling, op andere dan in het vijfde lid aangegeven wijze, van het begrip uitbreiding. Indien de feitelijke mestproduktie de aldus te bepalen maximaal toegestane mestproduktie overschrijdt is sprake van overtreding van artikel 14, eerste lid, danwel overtreding van artikel 14, eerste lid, juncto vijfde en/of zesde lid, van de Meststoffenwet, hetgeen op grond van artikel 35, derde lid van de Meststoffenwet als een misdrijf gekwalificeerd wordt.

Ofschoon het streven er uiteraard op is gericht om bij de totstandbrenging van een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in het nieuwe artikel 14, zesde lid, uit te gaan van algemene regels, kan het toch nodig zijn, mede gelet op eventuele toekomstige EEG-regelgeving, de mogelijkheid van individuele beslissingen daarin op te nemen. Daar deze beslissing een voor beroep vatbare beslissing kan opleveren, is in artikel 20 een voorziening getroffen die beroep tegen een eventueel krachtens artikel 14, zesde lid, genomen beschikking bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven mogelijk maakt.

Het onderhavige voorstel van wet is voor advies voorgelegd aan de meest betrokken produktschappen en aan het Landbouwschap. Deze adviezen waren alle instemmend van aard en hebben niet geleid tot

veranderingen in het ontwerp, met uitzondering van enige passages in deze memorie van toelichting omtrent de beperkte strekking van de voorgestelde wijziging.

Met het oog op de Aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en van algemene maatregelen van bestuur, vastgesteld bij besluit van de Minister-President van 16 januari 1985 (Stcrt. 1985, 18) wordt het volgende opgemerkt.

De onderhavige wijziging van de Meststoffenwet strekt ertoe een reeds bestaande en in de praktijk toegepaste regeling, namelijk de mogelijkheid om voor bepaalde categorieën mestproducenten af te wijken van het begrip «uitbreiding» van artikel 14 van de Meststoffenwet, van een wettelijke basis te voorzien. Deze categorieën zijn nader bepaald in de artikelen 7, 7a en 8 van het Registratiebesluit dierlijke meststoffen. Het betreft derhalve een louter technische wijziging die geen consequenties heeft voor de inhoud van het mestbeleid.

Dit betekent dat voor de uitvoering en financiering van deze regeling geen nieuwe publiekrechtelijke of privaatrechtelijke organen, dan wel nieuwe bestuursinstrumenten in het leven worden geroepen.

Evenmin vloeien uit de regeling lasten voort voor overheid, burger, bedrijfsleven of andere instellingen. De ontwerp-wijziging vertoont wat betreft de doelstellingen en werkingssfeer geen overlappings met andere bestaande of in voorbereiding zijnde regelgeving. In het licht van de bovengenoemde aanwijzingen levert dit voorstel van wet dan ook geen bezwaren op.

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
P. Bukman